

ROKASGRĀMATA

**PROJEKTS “WORK TOGETHER”
NR. 2021-1-LV01-KA210-ADU-000027356**

2023

Saturs

- 03**   Ievads

- 04**   Origami teātris

- 05**   Papīra lelles

- 06**   Ziepju darbnīca

- 07**   Smaržu maisiņi

- 08**   Dabas smaržu sajūta

- 09**   Dabas māksla

- 10**   Projekta partneri

Ievads

Projekts "Work Together": pozitīvā starppaudžu sinerģija

Erasmus+ projekts "Work Together" ir sadarbības platforma, ko veido 3 organizācijas – Gulbenes novada pašvaldība (Latvija, vadošā organizācija), Centro per lo Sviluppo Creativo "Danilo Dolci" (Itālija) un A.C.T.O.R. (Rumānija), veicinot starppaudžu mācīšanos un starppaudžu. Projekta galvenie mērķi ir veicināt starppaudžu izglītības izmantošanu skolās un pirmsskolās, kā arī veicināt senioru sociālo iekļaušanu. Projekta mērķis sakņojas organizāciju apņēmībā iesaistīt pieaugušos, īpaši seniorus, skolēnu un pirmsskolnieku mācību procesā. Šajā iesaistē projekta partneri saskata būtiskas pozitīvas sinerģijas, kas ļauj maziem bērniem mācīties no senioriem.

Projekts tika uzsākts 2021. gada februārī. Līdz 2023. gada martam notika vairākas projekta aktivitātes, piemēram, pieredzes apmaiņa Rumānijā, Itālijā un Latvijā, zināšanu pārneses pasākumi izglītības iestādēm un senioru organizācijām, starppaudžu brīvprātīgais darbs izglītības iestādēs, projekta rezultātu izplatīšanas pasākums.

Šī rokasgrāmata ir projekta rezultāts, kurā apvienotas 6 metodes (2 no katras partnerorganizācijas), ko iespējams izmantot, lai veicinātu paaudžu sadarbību un mācīšanos. Mēs iesakām izmantot šīs metodes, organizējot starppaudžu aktivitātes, lai padarītu šo procesu par neaizmirstamu un aizraujošu pieredzi!

Lai arī lūdzam!

Origami teātris

A.C.T.O.R.

Ilgums: 60 minūtes: 30 minūtes nepieciešamas locīšanai, 30 minūtes – priekšnesumam

Dalībnieki: Līdz desmit, vecumā no 4,5-6 gadiem. Līdz 20, vecākiem par 7 gadiem. Dalībniekiem nevajadzētu būt jaunākiem par 4 gadiem un 6 mēnešiem, pirms šī vecuma bērni var tikai skatīties un baudīt priekšnesumu.

Materiāli: Krāsainā papīra kvadrāti (15x15 cm un 20x20 cm, atkarīgs no dalībnieku vajadzībām), dažī flomāsteri

AKTIVITĀTES MĒRĶI

- Attīstīt roku motoriku un sekmēt loģisko domāšanu
- Mācīties izpaust emocijas ar origami un teātra spēles palīdzību

ACTIVITĀTE SOLI PA SOLIM

1

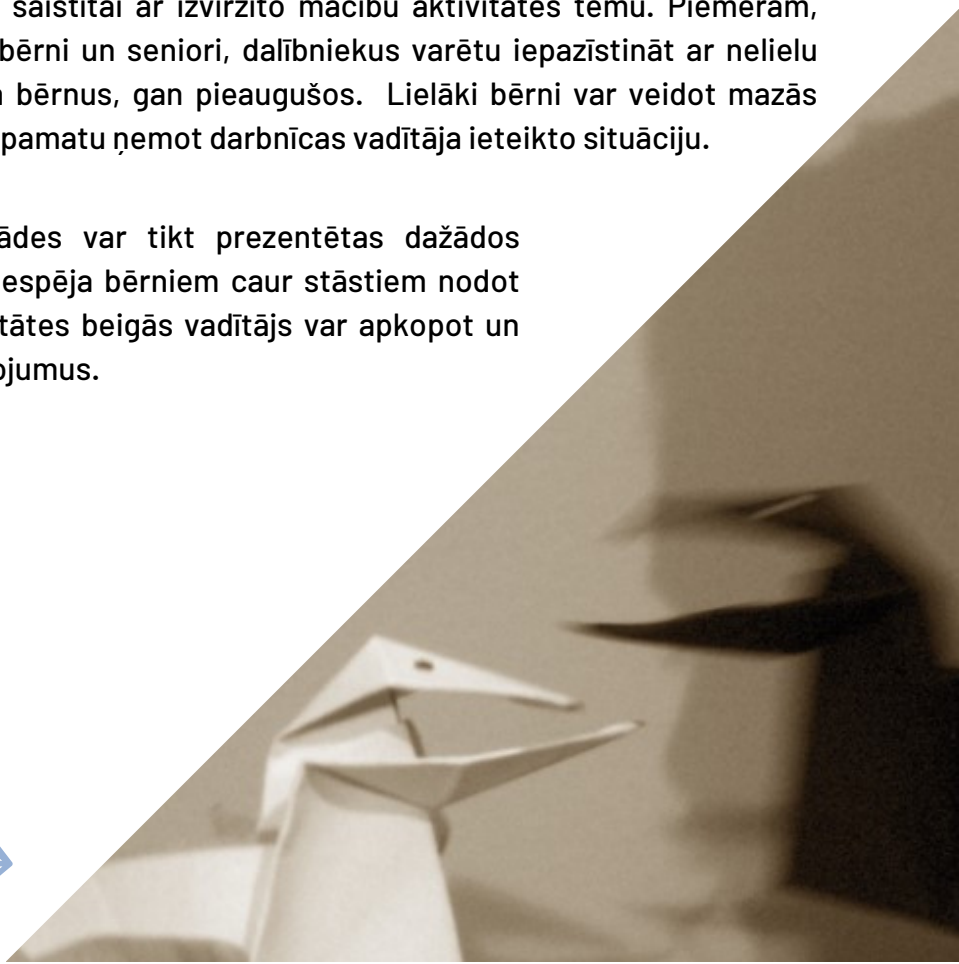
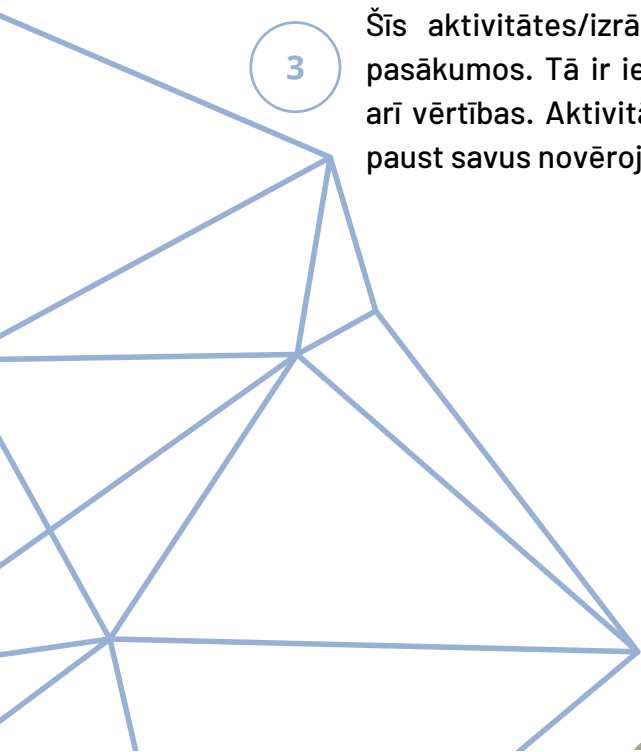
Origami modeļi darbnīcas organizatoram ir ļoti labi jāapgūst, lai viņš/viņa varētu palīdzēt, mācīt un iedrošināt vairākus bērnus vienlaikus. Origami modeļus var apgūt, izmantojot *youtube*, un tie ir jāpielāgo dalībnieku spējai saprast un izveidot origami modeli. Vadītājam var būt izgatavots origami modelis, lai demonstrētu, kā ir jāizskatās gatavai origami figūrai.

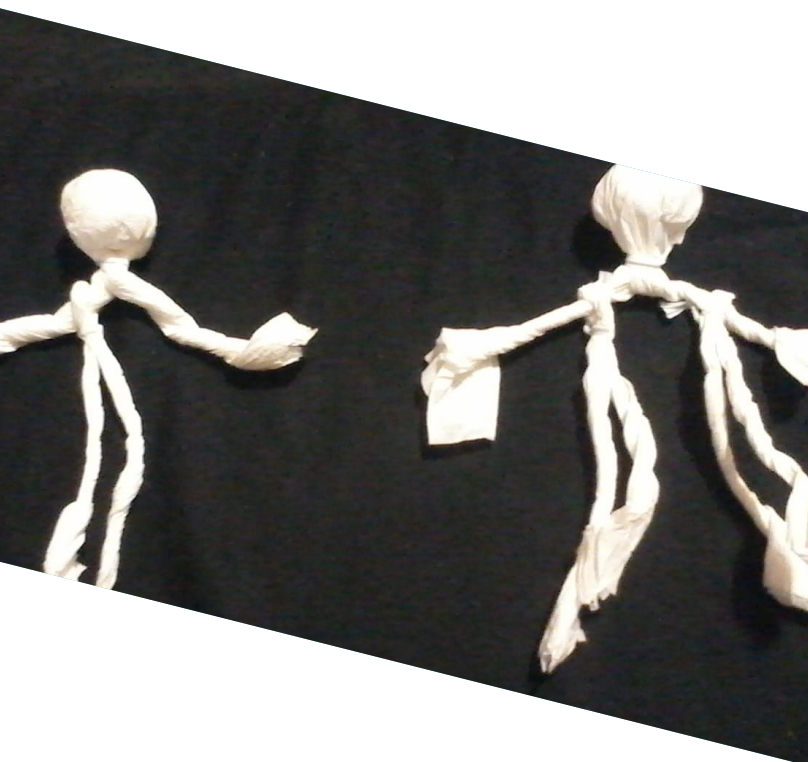
2

Metodes otrā daļa ir izaicinājums dalībniekiem. Dalībniekiem ir jāizstrādā neliels priekšnesums, strādājot starppaudžu komandās. Priekšnesumā ir jāizmanto izgatavotās origami figūras. Aktivitātei jābūt saistītai ar izvirzīto mācību aktivitātes tēmu. Piemēram, aktivitātēs, kur ir iesaistīti mazi bērni un seniori, dalībniekus varētu iepazīstināt ar nelielu stātu, kas varētu ieinteresēt gan bērnus, gan pieaugušos. Lielāki bērni var veidot mazās grupās vienu īsu teātra izrādi, par pamatu ņemot darbnīcas vadītāja ieteikto situāciju.

3

Šīs aktivitātes/izrādes var tikt prezentētas dažādos pasākumos. Tā ir iespēja bērniem caur stāstiem nodot arī vērtības. Aktivitātes beigās vadītājs var apkopot un paust savus novērojumus.

Papīra lelles

A.C.T.O.R.

Ilgums: 60 minūtes

Dalībnieki: 10 dalībnieki

Materiāli: Pamatā ir nepieciešamas lielas otrreiz lietojamas papīra lapas (veci žurnāli, avīzes, izmantoti flipčārti utt.), šķēres un aukla

AKTIVITĀTES MĒRĶI

- Veicināt radošumu, pārliecību un labbūtību, izmantojot radošu pieeju
- Emociju izteikšana un teātra lugas izveidošana, kas ar radīto leļļu palīdzību projicē katra dalībnieka izjūtas, idejas un vērtības

AKTIVITĀTE SOLI PA SOLIM

1

Kā pirmā aktivitāte tiek organizēta papīra leļļu izveidošana. Tās ir vērtīgs neformālās izglītības elements. Katrs dalībnieks izgatavo savu lelli (neatkarīgi no vecuma), dalībniekiem nav jābūt īpašām prasmēm un zināšanām.

Papīra leļļu veidošanai ir sekojoši soļi:

- a. Paņemiet papīra lapu un izveidojiet no tās bumbiņu. Tas būs pamats lelles galvai. Tad šī bumba tiek novietota citas papīra lapas vidū un sarullēta tā, lai tā atgādinātu par lielu konfekti. Vidū ir bumba, un pārējais papīrs tiek sarullēts vienādās daļās - pa labi un pa kreisi no bumbas. Sāni tiek savākti zem bumbas un sagriezti. Pēc tam labajā un kreisajā pusē tiek izgatavots vēl viens stiprinājums, tādējādi iegūstot abas rokas.
- b. Jauna lapa ir sadalīta divās daļās gareniski un savīta. Daļas ir novietotas pa kreisi un pa labi no galvas, veidojot lelles rokas, kas savienotas apakšā un sasieta ar auklu starp tām.
- c. Tādā pašā veidā ir jāizgatavo divas citas daļas, kas kļūs par kājām, piestiprinot pusē no iepriekš izveidotā ķermeņa garuma. Tad jāsasien katru zem vēdera un nobeigumā. Tādējādi lelles ķermenis ir gatavs.
- d. Pēc izvēles no jaunas papīra loksnes varat izveidot svārkus/kleitu, kas aptvers ķermeni zem rokām un šajā vietā tiks sasieta ar auklu.

2

Metodes otrā daļa ir izaicinājums dalībniekiem, strādājot starppaaudžu komandās, radīt nelielu priekšnesumu ar šīm lellēm par attiecīgā mācību pasākuma doto tēmu. Šis priekšnesums tiks prezentēts kā iespēja veicināt diskusiju par situācijām, ar kurām saskaras dalībnieki.

Ziepjū darbnīca

Gulbenes novada pašvaldība

Ilgums: 35 minūtes

Dalībnieki: 5-30 dalībnieki

Materiāli: krāsns ziepju masas izkausēšanai, katls (apmēram 1 litrs), caurspīdīga ziepju masa, dažādas silikona formas, augi no vietējās dabas un apkārtnes, ārstnieciskie augi, aromātiskās eļļas smaržai, dabiskie pulverīši krāsai, papīra glāzes un kociņi

AKTIVITĀTES MĒRĶI

- Iemācīties izgatavot ziepes ikdienas lietošanai
- Izzināt vietējo dabu, dažādus apkārtnes augus, ko var izmantot ziepju izgatavošanai

ACTIVITĀTE SOLI PA SOLIM

1

Ielieciet ziepju masu katlā, novietojiet katlu uz plīts un uz lēnas uguns izkausējiet caurspīdīgu ziepju masu. Tajā pašā laikā dalībnieki izlemj, kādas ziepes viņi gatavos. Dalībnieki izvēlas: silikona formas, pulverus krāsai, eļļas aromātam un augus tekstūrai.

2

Pēc tam, kad ziepju masa ir izkususi, papīra glāzēs ielej ziepju masu. Dalībnieki ātri ieliek krūzītēs izvēlētās sastāvdaļas – eļļas, pulverus, augus u.c. Kad visas sastāvdaļas un ziepju masa ir krūzē, tā ir ātri jāsamaisa.

3

Pēc sajaukšanas ielej masu silikona formās un atstāj to 10 minūtes, lai atdzesētu. Kad ziepju masa ir atdzesēta, izņemiet ziepes no silikona formām. Jūsu personalizētās ziepes ir gatavas lietošanai!

Smaržu maisiņi

Gulbenes novada pašvaldība

Ilgums: 30 minūtes

Dalībnieki: 5-15 dalībnieki

Materiāli: Kaltēti augi, ziedi, kam ir dažādas krāsas un aromāts, nelieli, plāni auduma maisiņi, metāla bļoda katram dalībniekam

AKTIVITĀTES MĒRĶI

- Iemācīties, kā izgatavot smaržu maisiņus dāvanām un ikdienas lietošanai
- Iepazīt vietējo dabu un dažādu augu labās īpašības
- Aktivizēt dažādas sajūtas

ACTIVITĀTE SOLI PA SOLIM

1

Ir jābūt sagatavotiem dažādiem materiāliem - kaltētiem augiem, garšaugiem, ziediem, lai dalībnieki varētu piepildīt smaržu maisiņus. Jo vairāk ir pieejamas dažādas krāsas un smaržas - jo labāk.

2

Dalībnieki sāk izvēlēties, kurus materiālus viņi vēlas izmantot smaržu maisiņa piepildīšanai. Vienā maisiņā nevajadzētu būt vairāk par 3 smaržām, lai nepadarītu to pārāk intensīvu.

3

Pēc materiālu izvēles dalībnieks tos saliek metāla bļodā un, lēnām maisot, sajauc kopā. Vadītājs var mudināt dalībniekus izbaudīt smaržu un pajautāt, kādas asociācijas viņiem rodas. Tad dalībnieks piepilda maisiņu un sasien to. Smaržu maisiņš ir gatavs! Šo var organizēt arī kā pāru aktivitāti, kur pārī ir viens bērns un viens seniors. Viņi var izgatavot smaržu maisiņu kā dāvanu viens otram.

Dabas smaržu sajūta

Danilo Dolci

Ilgums: 60 minūtes

Dalībnieki: Nav limitēts skaits

Materiāli: Mazas kastes, maisi vai bļodas, dabas materiāli (ogas, ziedi, lapas utt.)

AKTIVITĀTES MĒRĶI

- Ļaut izglītojamajiem izpētīt dabas objektus, izmantojot ožu, redzi un tausti
- Pilnveidot izglītojamo kompetences āra vidē
- Ļaut bērniem būt tiešā kontaktā ar dabu
- Ļaut bērniem uzlabot komandas darbu un atvērtu komunikāciju

AKTIVITĀTE SOLI PA SOLIM

1

Sadaliet dalībniekus mazās grupās (ideāli būs četri līdz pieci bērni katrā grupā). Katru grupu vadīs viens skolotājs. Katrai grupai iedodiet nelielu kasti, lai savāktu dabas materiālus, piemēram, lapas, ziedus utt. Savācot materiālus, dalībnieki ir jāmudina būt saudzīgiem pret apkārtējo vidi.

2

Pēc tam grupas ietvaros lūdziet pārrunāt, kādus dabas materiālus viņi ir savākuši. Palūdziet viņiem saspīest vai parīvēt savāktos augus starp pirkstiem un pasmaržot katru augu atsevišķi. Tajā pašā laikā pedagogi var uzdot vairākus jautājumus, lai izprastu viņu sajūtas, mijiedarbojoties ar dabu un savāktajiem priekšmetiem. Iespējamie jautājumi varētu būt:

- Kā tie smaržo?
- Vai smarža ir patīkama vai nē?
- vai tie smaržo pazīstami?
- Kāpēc, jūsuprāt, dažiem augiem ir spēcīgāka smarža nekā citiem?

3

Kad viņi ir pasmaržojuši katru konkrēto augu atsevišķi, palūdziet dalībniekiem sajaukt tos kopā vienā bļodā, izveidojot individuālu aromātu. Uzdodiet tādas pašas jautājumus kā iepriekš, kādas ir dalībnieku izjūtas par jauno aromātu. Kad aktivitāte ir beigusies, dalībnieki var apskatīt arī citu grupu darbu.

Dabas māksla

Danilo Dolci

Ilgums: 120 minūtes

Dalībnieki: Nav ierobežojumu

Materiāli: Katls ūdens vārīšanai, dažādu krāsu augļi un dārzeņi

AKTIVITĀTES MĒRĶI

- Spēt izveidot mākslas darbus no dārzeņu un augļu atlikumiem virtuvē
- Radīt mākslu no otrreiz izmantojamiem materiāliem
- Iepazīstināt bērnus ar dažādu dārzeņu un augļu nosaukumiem un to izmantošanu
- Stiprināt komandas darbu

AKTIVITĀTE SOLI PA SOLIM

1

Vispirms izlemiet, kādu krāsu vēlaties izveidot, izvēloties augļu vai dārzeņu atlikumus virtuvē (piemēram, sīpolu mizas, burkānu galiņi, spināti, sarkanie kāposti utt.).

2

Ir svarīgi zināt, kā izveidot krāsas. Piedāvājam dažus *Food52* ieteikumus krāsu radīšanai: no zemeņu un aveņu sajaukšanas varat iegūt rozā krāsu, ja jūs sajauksiet burkānus, papriku un saldus kartupeļus, iegūsiet oranžu krāsu, jūs varat iegūt sarkanu krāsu no biešu un tomātu kombinācijas, no spinātiem iegūsiet zaļo krāsu, jūs varat iegūt dzeltenu krāsu no kurkuma un safrāna maisījuma, zilu krāsu - no sarkanajiem kāpostiem un cepamās sodas, no mellenēm un violetajiem saldajiem kartupeļiem, varat iegūt purpura krāsu, no kafijas, tējas un kakao maisījuma, varat izveidot brūnu krāsu, visbeidzot, melno krāsu var izveidot no aktivētās ogles un kalmāru tintes.

3

Kad esat izlēmis par krāsu, savāciet sasmalcinātus dārzeņus vai augļus nelielā katliņā un pārklājiet ar ūdeni. Ūdens daudzumam jābūt divreiz lielākam par augļu vai dārzeņu daudzumu, ko izmantojat. Sastāvdaļas ūdenī vāra apmēram stundu. Ļaujiet ūdenim atdzist līdz istabas temperatūrai un nokāsiet. Esat ieguvis ar savām rokām darinātu krāsvielu!

Projekta partneri

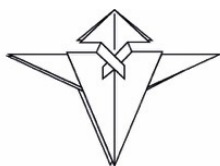

**CENTRO SVILUPPO
CREATIVO
DANILO DOLCI**

CENTRO PER LO SVILUPPO
CREATIVO DANILO DOLCI
ITĀLIJA

GULBENES NOVADA PAŠVALDĪBA,
LATVIJA

A.C.T.O.R.
Asociația Culturală
pt. Teatru și Origami
din România

A.C.T.O.R.
RUMĀNIJA

Šis projekts tiek finansēts ar Eiropas Komisijas atbalstu. Šī publikācija atspoguļo vienīgi autora uzskatus, un Komisijai nevar uzlikt atbildību par tajā ietvertās informācijas jebkuru iespējamo pielietojumu.

Līdzfinansē
Eiropas Savienība